ORES

STRATEGISCH PLAN 2021-2023

BIJGEWERKTE VERSIE 2022

ONZE ENERGIE EN ONZE DESKUNDIGHEID TEN DIENSTE VAN EEN LOKAAL VERANKERDE ENERGIETRANSITIE VOOR ALLEN

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding – Boodschap van Karl Devos en Fernand Grifnée 4
2. Een sterke missie – een ambitieuze nieuwe visie 8
3. De toekomst met vertrouwen tegemoet zien 10
4. Een concrete strategie volgens 5 assen voor de tariefperiode 22
5. Transversale hefbomen die het bedrijf mobiliseren: cultuur, transformatieplan en beleid inzake duurzame ontwikkeling 28
6. De middelen van onze ambities 34
7. ORES in enkele cijfers 42

1.
INLEIDING
Boodschap van Karl De Vos en Fernand Grifnée

Karl De Vos
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Fernand Grifnée
Voorzitter van het Directiecomité

Eind 2019 keurde ORES een nieuw strategisch plan voor 2021-2023 goed, het resultaat van een reflectieproces dat het hele jaar door duurde. In lijn met het vorig strategisch plan bevestigt het de missie van ORES, namelijk “Eenvoudigere energie, een eenvoudiger leven”. Daarnaast werd de visie van ORES op een duidelijke en ambitieuze manier geherformuleerd: “Onze energie en onze deskundigheid ten dienste van een lokaal verankerde energietransitie voor allen.”

In 2020 hebben de voortschrijdende wereldwijde Covid-19-pandemie en het begin van een uitweg uit de crisis aanleiding gegeven tot talrijke reflecties over de organisatie van de “wereld erna”, in alle sectoren van de samenleving. De wil en de noodzaak om het “anders” te doen komen versterkt uit deze planetaire crisis. De visie van ORES, geformuleerd rond de noties transitie, dienstverlening, inclusie en nabijheid, ligt volledig in de lijn van deze dynamiek.

Wat zijn werkterrein betreft, wil ORES een belangrijke en positieve speler zijn in een drievoudige evolutie die ertoe moet leiden **dat de energie anders geproduceerd wordt en dat we ons anders verplaatsen en verwarmen.**

Gedreven door de logica van de strijd tegen de klimaatopwarming en de lokale herbestemming, ondergaat **de energieproductie** drastische veranderingen. Of het nu gaat om elektriciteit of, meer recent, aardgas, de trend gaat steeds meer in de richting van een koolstofneutrale en lokale manier van produceren. Als gevolg hiervan kent het aandeel van de lokale, gedecentraliseerde en intermitterende productie in het energielandschap een snelle groei (windmolen- en zonneparken, individuele of gedeelde fotovoltaïsche panelen, biomethaanproductie uit organisch afval, enz.). Deze ontwikkeling verandert de relatie en verwachtingen van klanten met betrekking tot het distributienet en het marktmodel grondig. De capaciteit van het net om deze gedecentraliseerde productie op te vangen wordt een centraal aandachtspunt, evenals het vermogen van de netbeheerder om nieuwe vormen van energie-uitwisseling mogelijk te maken en te vergemakkelijken (energiegemeenschappen, collectief zelfverbruik, rechtstreekse uitwisselingen van particulier tot particulier, enz.).

> “Energie koolstofneutraal en lokaal produceren is steeds meer de trend.

> De manier waarop wij ons verplaatsen zal sterk veranderen en ook in die evolutie neemt ORES een centrale positie in.

De kwestie van de individuele mobiliteit staat ook centraal bij deze bezorgdheden. Krachtige politieke beslissingen wijzigen het regelgevend kader ten gunste van alternatieve mobiliteitsoplossingen, terwijl het gebruik van traditionele brandstoffen (benzine en diesel) ontmoedigd wordt of op termijn zelfs het verbod ervan wordt aangekondigd. De constructeurs reageren op een even significante wijze door hun voertuigengamma uit te breiden en hun industriële en commerciële strategie op nieuwe brandstoffen toe te spitsen. Als gevolg hiervan zal **de manier waarop wij ons verplaatsen** sterk evolueren en ook hier staat ORES in het middelpunt van de evolutie. Of het nu gaat om elektrische mobiliteit of mobiliteit op basis van aardgas (eventueel "groen" gas zoals biomethaan), het distributienet zal sterk worden aangesproken om de bevoorrading in het kader van deze nieuwe mobiliteit te verzekeren. Naast de uitdagingen met betrekking tot het vermogen van het net om de verbruikspieken op te vangen, zal een van de fundamentele uitdagingen erin bestaan een reeks oplaadoplossingen te implementeren om de gebruikers een zo groot mogelijk gebruiksgemak en de grootst mogelijke gebruikszekerheid te bieden, vergelijkbaar met het "traditionele" netwerk van tankstations.

Nog concreter, en dit is voor klanten waarschijnlijk een van de meest complexe evoluties om te begrijpen en te voorzien, zal ook **de manier van verwarmen** grondig evolueren. In een tijd waarin de roep om verwarmingsketels op stookolie te verbieden steeds luider wordt, zijn de burgers vaak in de war als het erom gaat een verwarmingsmiddel voor vandaag en morgen te kiezen. Voor klanten van het aardgasnet dient er zich een zeer interessante oplossing op economisch, comfort- en milieuniveau aan, vooral met de opkomst van koolstofneutrale oplossingen zoals biomethaan of synthetisch gas uit CO_2 dat wordt teruggewonnen uit de lucht en uit industriële processen. Voor de andere klanten is het niet altijd gemakkelijk te moeten kiezen tussen elektrische oplossingen (warmtepompen) die niet aangepast zijn aan alle gebouwen, biomassa die niet altijd een hoog comfortniveau biedt en/of eerder bedoeld is voor bijverwarming, of warmtenetten waarvan de ontwikkeling in het Waals Gewest nog maar in de kinderschoenen staat.

Het gaat hier om belangrijke en complexe ontwikkelingen. Vanuit het standpunt van de klant zijn ze niet gemakkelijk te begrijpen en elke keuze roept een aantal vragen op. De klant wil geen slechte keuzes maken, hij wil zich niet in zijn wensen en ambities beperkt voelen door het distributienet en hij wil onaangename financiële en/of technische verrassingen vermijden. Hij heeft nood aan begeleiding en advies en moet toegang krijgen tot de tools en infrastructuren waarmee hij op zijn eigen tempo met deze transities kan meegaan. De missie van ORES als 'facilitator' is daarom essentieel om ten dienste te staan van een lokaal verankerde energietransitie voor iedereen.

De strategie van ORES moet ook evolueren om op deze aandachtspunten in te spelen. De strategische debatten in 2020 hebben op een niet-uitputtende manier de volgende problematieken aangesneden:

- De noodzaak om ambitieus te investeren, waarbij wordt uitgegaan van de huidige en toekomstige (geschatte) behoeften van de klanten, veeleer dan van een geografische logica per historische sector van ORES. Met die ambitie werden de aanpassingsplannen voor elektriciteit en gas voor de periode 2022-2026 ingediend bij de regulator.
- Het groeiend belang van gegevens, of nu gaat om het mogelijk maken en het ondersteunen van nieuwe marktmodellen (flexibiliteit, energiegemeenschap, collectief zelfverbruik, peer-to-peer-uitwisseling), een nauwkeuriger gerichte keuze van de investeringen of nog het vergroten van de opvangcapaciteit van het net met behulp van artificiële intelligentie.
- Het uitwerken van een gemeenschappelijke visie op de toekomst van de energiemarkt samen met de andere Belgische DNB, in overleg met alle belanghebbenden en de transportnetbeheerders Elia en Fluxys.

In deze bijgewerkte versie van ons strategisch plan 2021-2023 nemen we verschillende recente ontwikkelingen op, in een energie- en maatschappelijke context die voortdurend in beweging is en in het verlengde van de benoeming van ORES, samen met negen andere binnen de federatie Synergrid gegroepeerde Belgische netbeheerders, tot "SDG Voice 2021", d.w.z. ambassadeur van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

> Ook de manier waarop wij onze huizen verwarmen zal ingrijpend veranderen en deze nog concretere evolutie is waarschijnlijk een van de meest complexe voor de klanten om te begrijpen en te voorzien.

2. EEN STERKE MISSIE

Een nieuw ambitieuze visie

Onze missie

EENVOUDIGERE ENERGIE, EEN EENVOUDIGER LEVEN

ORES als lokale onderneming voor openbare dienstverlening:

- → **beheert de elektriciteits- en gasdistributienetten** en investeert in die netten in dienst van de gemeenschap, zodat burgers en bedrijven kunnen genieten van een kwaliteitsvolle bevoorrading.
- → **bevordert de werking van de energiemarkten:** beheer van de nodige gegevens, installatie en opname van de meters, bekrachtiging en doorgeven van de meterstanden, beheer van de veranderingen van leverancier en verhuizen, enz.
- → **voldoet aan de openbare dienstverplichtingen**, waaronder opdrachten met sociale inslag met het oog op de bestrijding van de energiearmoede.
- → **staat in voor het beheer van de gemeentelijke openbare verlichting.**

De verschillende werkterreinen waarop ORES actief is hebben allemaal betrekking op energie. Zij omvatten steeds complexere technische activiteiten. Aangezien energie een essentiële basisbehoefte is voor het economische en sociale leven, heeft ORES zich tot taak gesteld de klanten deze complexiteit te besparen.

Het gaat er dus wel degelijk om de "energie en het leven eenvoudiger te maken" voor residentiële klanten, professionals en bedrijven, zodat zij zich volledig kunnen toeleggen op hun activiteiten en daarbij kunnen profiteren van efficiënte oplossingen en diensten die aan hun verwachtingen voldoen.

Onze visie

EEN NIEUWE AMBITIE

Het bedrijf voerde een vrij ruime visieoefening uit met behulp van verschillende strategische analysetools – (belangrijkste succesfactoren, PESTEL-analyse, Porter-krachten, enz.)– waarbij de Raad van Bestuur, het Directiecomité en de leidende kaders betrokken werden.

Het resultaat was een nieuwe ambitieuze visie volgens vier assen:

- → De wil om een hoofdrol te spelen en als **een drijvende kracht van de energietransitie** te handelen.
- → Aandacht voor alle gebruikers van het net, om ervoor te **zorgen dat iedereen wordt opgenomen** in het energiesysteem van vandaag en morgen.
- → De gehechtheid aan het **nabijheidskarakter** van ORES, dat voor en met het lokale niveau werkt.
- → Een **nieuwe ambitie inzake de rijkwijde van zijn activiteiten**: ORES zal aan de overheidsinstanties voorstellen zijn missies uit te breiden telkens wanneer dit maatschappelijk zinvol is en kan bijdragen tot de transitie en/of inclusie.

Deze visie bepaalt de koers die het bedrijf op middellange termijn wil volgen. Zij kan als volgt worden samengevat: "Onze energie en onze deskundigheid ten dienste van een lokaal verankerde energietransitie voor allen"

3.

DE TOEKOMST MET VERTROUWEN TEGEMOET ZIEN

“

Wallonië is resoluut de weg van de energietransitie ingeslagen, een onvermijdelijke stap op weg naar een veerkrachterige samenleving. Om onze uitstoot van broeikasgassen met minsten 55% terug te dringen is er niet één oplossing maar wel een mix van oplossingen. Het is de combinatie van verschillende hernieuwbare energiebronnen die voor ons een leven in een koolstofarme samenleving mogelijk zal maken. Op het vlak van de elektriciteit moet dit leiden tot een verdubbeling, ja zelfs een verdrievoudiging van het geïnstalleerd vermogen van hoogwaardige windturbines, zonnepanelen of warmtekrachtkoppeling.

Handelen voor het klimaat betekent ook handelen voor het welzijn van iedereen, waarbij niemand langs het pad van de transitie wordt achtergelaten.

Philippe Henry

Ondervoorzitter van de Waalse Regering en Minister van Klimaat, Energie en Mobiliteit

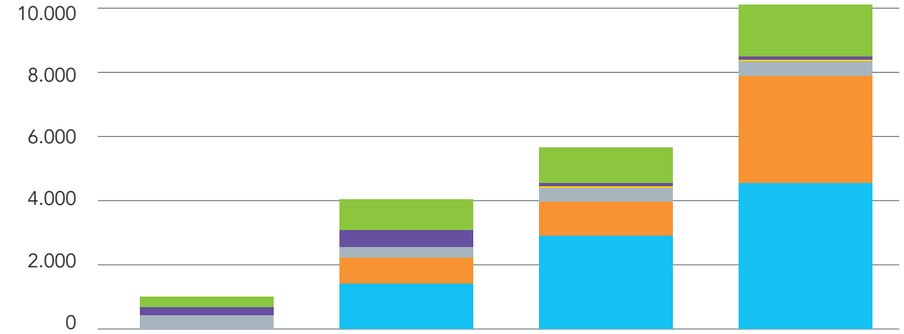
In dit plan bepalen wij onze ambitie op korte (2012-2023), middellange (2030) en lange termijn. Het is de bedoeling van ORES een volwaardige speler op het vlak van de energietransitie te zijn om zo bij te dragen tot de internationale doelstellingen in de strijd tegen de klimaatopwarming.

3.1. Hernieuwbare elektriciteit en haar nieuwe toepassingen

Om de door Wallonië gestelde doelstelling te bereiken, zal ORES tegen 2030 meer dan 6 GW aan hernieuwbare elektriciteitsproductie op zijn netten opvangen. Hoewel de belangrijkste inspanning gericht is op de jaren 2021-2022, zal de periode 2024-2030 van haar kant een groeipercentage van 10% per jaar kennen. De impact van deze aansluitingen op het beheer van het net zal steeds belangrijker worden.

In het kader van de bijdrage van Wallonië tot het Nationaal Energie- en Klimaatplan 2030 werden de volgende doelstellingen gedefinieerd[2] :

Hernieuwbare elektriciteit (GWh) – per technologie

	2005	2015	2030 WEM	2030 WAM
Biomassa Warmtekrachtkoppeling	282	975	1.104	1.611
Biomassa Enkel elektricieit	280	543	208	90
Aardwarmte	0	0	11	40
Hydraulisch	352	314	342	440
Fotovoltaïsch	0	792	1.120	3.300
On shore windenergie	75	1.437	2.907	4.600

1. Goedgekeurd op 28/11/2019
2. In de tabel betekent WEM “met bestaande maatregelen” (WEM: “With existing measures”) en WAM “met bijkomende maatregelen” (WAM: “With additional measures”).

Met het oog op hun opname in de planning van onze netten, werden deze doelstellingen als volgt uitgedrukt[3] :

Vermogensbereik van de GPE	Gecumuleerd vermogen van de op het net aangesloten GPE op 31 december van ieder jaar (MVA)											
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0-10 kW	546	603	685	706	727	749	771	794	818	842	868	894
10-250 kW	71	104	118	134	421	679	910	1118	1305	1474	1626	1763
250-5000 kW	150	198	246	278	498	699	869	1030	1176	1305	1423	1530
5-25 MW	661	692	756	788	993	1187	1357	1523	1677	1823	1962	2095
25+MW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1428	1597	1806	1906	2638	3313	3906	4465	4977	5446	5879	6282
Waarvan flexibele GPE	275	309	426	476	922	1094	1208	1357	1477	1580	1679	1770

GPE: gedecentraliseerde productie-eenheid voor elektriciteit.

De ontwikkeling op grote schaal van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen zal gepaard gaan met een toenemende elektrificatie van diverse industriële processen en activiteiten in het dagelijks leven: elektrische mobiliteit, warmtepompen, enz. De afname- en injectiepieken, die een van de belangrijkste belastende en dimensioneringselementen van het elektriciteitsnet vormen, zullen door deze evolutie worden beïnvloed.

Om deze doelstellingen te bereiken en nieuwe productie en verbruik tegen een aanvaardbare maatschappelijke kost mogelijk te maken, zetten wij tools in, die zowel divers als complementair zijn.

3. De omzetting van energie in vermogen gebeurt op basis van de standaard bedrijfsuren (per primaire energiebron) vermeld in het CWaPE. De verdeling per vermogensbereik wordt vastgesteld op basis van de verdelingen in 2019. Rekening houdend met deze uitgangspunten en dus met de onzekerheden die daarmee gepaard gaan, toont de tabel voor ORES een aandeel in het Waalse totaal dat zich in de bovenste regionen van de historische schattingen bevindt (in de orde van grootte van 85% in plaats van 75%).

Op de eerste plaats voert ORES een doelgericht en ambitieus beleid om **zijn net te moderniseren**. Het is onze ambitie het aantal klanten dat is aangesloten op een driefasig net van 400 volt (3N400V) te verhogen van ongeveer 45% nu naar 65% tegen 2030 door ons te richten op de meest relevantie geografische gebieden.

De nagestreefde doelstellingen zijn de volgende:

- Het laagspanningsnet in blank koper ontmantelen, zowel om veiligheids- als betrouwbaarheidsredenen.
- Klaar zijn om de massale opkomst van elektrische voertuigen op te vangen – en in mindere mate van warmtepompen – via de omvorming van het 3x230V-net in een 3N400V-net in gebieden waar een aanzienlijke penetratie van dat soort voertuigen wordt verwacht.
- Het IT-net omvormen tot een 3N400TNC-net, om veiligheids- en betrouwbaarheidsredenen.

Vervolgens gaat het erom het **mechanisme van de technische flexibiliteit** dat sinds meerdere jaren werd ingevoerd, binnen een nauwkeurig contractueel en regelgevend kader te ontwikkelen.

Wanneer de belasting van de netten tijdelijk te groot is, bijvoorbeeld in het geval van een grote hernieuwbare productie in combinatie met een laag lokaal verbruik, grijpen de netbeheerders rechtstreeks in op bepaalde eenheden opdat zij hun productie zouden aanpassen. Vandaag de dag vertegenwoordigt dit mechanisme van technische flexibiliteit een capaciteit van iets meer dan 450 MW. De verwachting is dat de flexibele capaciteit op middellange en lange termijn zal toenemen tot meer dan 1 700 MW. Het benutten van deze capaciteit om het risico van congestie op de netten te beperken, zal waarschijnlijk geleidelijk toenemen, eerst op het transportnet en vervolgens meer en meer op het distributienet.

Dit mechanisme is onmisbaar om de optimale integratie van hernieuwbare energiebronnen op maatschappelijk niveau te verzekeren, maar het brengt ook beperkingen met zich mee. Om zoveel mogelijk te beperken dat er beroep op gedaan moet worden, heeft ORES een kunstmatige intelligentietool ingezet, die de naam O-ONE (voor ORES - Operator Network Expert) meekreeg. Deze tool maakt het mogelijk de netbelastingen nauwkeurig te berekenen en te anticiperen, om zo de technische flexibiliteit enkel als laatste redmiddel te activeren. ORES schat dat deze tool het mogelijk moet maken meer dan 10% bijkomende hernieuwbare elektriciteit op zijn net te ontvangen.

> “
>
> Ventis is een historische speler op het vlak van de energietransitie in het Waals Gewest en dit door het produceren van groene elektriciteit die op het net geïnjecteerd wordt.
> ORES was steeds bereid om rond de tafel te gaan zitten om op een pragmatische manier aansluitingsoplossingen te vinden.
>
> **Pierre Mat**
> **Gedelegeerd bestuurder van Ventis**

Een derde tool die door ORES wordt ingezet: **de zogenaamde "marktflexibiliteit"**. In tegenstelling tot de technische flexibiliteit waarmee ORES rechtstreeks ingrijpt op productie-eenheden, is de marktflexibiliteit bedoeld om de klanten financieel aan te moedigen hun productie- en/of verbruiksgedrag aan te passen om bij te dragen tot het evenwicht van het elektriciteitssysteem, en dit van lokaal tot federaal en zelfs Europees niveau. In samenwerking met de andere Belgische distributienetbeheerders en Elia speelt ORES in dit verband de essentiële rol van marktfacilitator: terbeschikkingstelling van data-uitwisselingsplatforms, berekening van flexibiliteitsvolumes, omkadering van de relaties tussen de verschillende spelers (klanten, energieleveranciers, flexibiliteitsdienstverleners, enz.). Het bedrijf vervult deze missies al en zorgt ervoor dat deze uitwisselingen van flexibiliteit, die nuttig zijn voor het handhaven van het evenwicht van het net, geen congesties veroorzaken.

Oplossingen van het type DSR (wat staat voor Demand Side Response) stellen de industriële klanten van ORES vandaag al in staat hun flexibiliteit te verkopen door hun gedrag aan te passen ten bate van het systeem; vandaag maken een dertigtal klanten met een flexibiliteitspotentieel van 42 MW al gebruik van deze mogelijkheid op het ORES-distributienet.

De jaren 2024-2030 zullen worden gekenmerkt door de opkomst van nieuwe flexibiliteitsmiddelen, met name:

- Het gebruik van elektrische voertuigen als een bron voor het stabiliseren van het elektrisch systeem, in het kader van wat het "Vehicle to Grid" (of V2G) wordt genoemd.
- De verplaatsing van de warmteproductie – en dus van het elektriciteitsverbruik – door warmtepompen in gebouwen met een hoge thermische inertie, zonder invloed op het comfort.
- Batterijopslag van elektrische energie voor diensten die een zeer hoge responsiviteit en activeringssnelheid vereisen. Zo zou het hergebruik van gebruikte batterijen van elektrische voertuigen die nog een bruikbare capaciteit hebben als flexibiliteitsmiddel na 2024 een echte ontwikkeling kunnen doormaken.

Daar deze nieuwe flexibiliteitsmiddelen voornamelijk in laagspanning zijn terug te vinden – bij residentiële of kleine professionele afnemers – bestaat een van de grootste uitdagingen voor ons bedrijf erin tools in te zetten die de klanten in staat stellen actief deel te nemen aan de flexibiliteitsmarkten. De inzet van slimme meettechnologieën – communicerende meters, performante telecommunicatiemiddelen, moderne en beveiligde gegevensverwerkings- en uitwisselingssystemen, enz. - is hiervoor een essentiële voorwaarde. ORES rolt deze technologieën vandaag al uit. Zo is de plaatsing van slimme meters in 2020 begonnen. Ze zullen aan alle klanten die dit wensen de mogelijkheid bieden om aan deze markten deel te nemen en spelers binnen het energiesysteem te worden. Dit zal hen in staat stellen hun energiefacturen te verlagen en bij te dragen tot de verwerking van hernieuwbare energie tegen een aanvaardbare maatschappelijke kostprijs. Dit dubbele voordeel, dat zowel individueel als collectief is, kan niet bereikt worden met de oude meettechnologieën.

Tariefsignalen kunnen eveneens een tool voor de integratie van hernieuwbare energie zijn, door de klant aan te moedigen rationeel gebruik te maken van het net. Er worden al meerdere jaren discussies gevoerd met de energieregulatoren en de overheid om te bekijken hoe de evolutie van de distributietarieven vanaf de volgende tariefperiode (2024-2028) en daarna kan worden aangepakt.

Naast deze tools is er veel aandacht voor het begrip van de **hernieuwbare energiegemeenschap**, waarover druk gedebatteerd wordt. Deze gemeenschappen, waarvan de eerste grote lijnen zijn opgenomen in het Waals en Europees rechtskader, liggen duidelijk in de lijn van de maatschappelijke dynamiek van de "korte ketens". ORES was op dat vlak een baanbreker door in 2019 een eerste pilootervaring met het E-Cloud-project te concretiseren. Hierdoor werd het mogelijk gemaakt de haalbaarheid van een dergelijke door meerdere bedrijven uit dezelfde economische activiteitssector gevormde gemeenschap aan te tonen en positieve lessen te trekken en aandachtspunten te benoemen in verband met dit soort aanpak. ORES wenste zijn ervaring uit te breiden tot de residentiële klanten en neemt deel aan verschillende proefprojecten, waaronder het SocCER-project[4], dat zich in het bijzonder richt op de kwestie van de sociale inclusie binnen de hernieuwbare energiegemeenschappen. ORES bereidt zich al actief voor om zijn processen aan te passen aan andere concepten die aanleunen bij de hernieuwbare energiegemeenschappen en waarvan het rechtskader thans ook door de gewestelijke overheid wordt afgewerkt, zoals lokaal zelfverbruik en peer-to-peer-uitwisseling.

Het is vandaag de dag moeilijk om precies de omvang en de modaliteiten van de ontwikkeling van deze gemeenschappen in te schatten, net als de voor- en nadelen die ze zouden kunnen hebben voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie, op het gebruik van de flexibiliteit, op het aanmoedigen van een voorbeeldig verbruiks- en productiegedrag, op het beheer van het distributienet, enz. ORES is zich bewust van de aantrekkelijkheid van bepaalde klanten en belanghebbenden voor deze gemeenschappen, van het hefboomeffect die zij kunnen hebben op de bovengenoemde tools en de centrale rol die het kan spelen bij de implementatie ervan, en is dan ook van plan als facilitator van van de hernieuwbare energiegemeenschappen op te treden. En dit ongeacht de schaal en vormen van hun inzet.

Samengevat benadrukt de prospectieve analyse van het elektriciteitssysteem duidelijk de steeds centralere rol van het distributienet bij de uitrol van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen en de nieuwe toepassingen ervan, met name op het gebied van mobiliteit. Tegelijkertijd zullen de beperkingen op het net door een dubbele versterking worden opgevangen, zowel wat de injectie als de afname betreft. ORES staat klaar om deze beperkingen om te zetten in kansen, door een reeks innovatieve oplossingen te ontwikkelen op het gebied van flexibiliteit, modernisering van het net, tariefsignalen of nog gegevensbeheer, ten behoeve van de klanten en de energietransitie.

4. *Sociale economie van de CER*

3.2. Het distributienet, ontwikkelingstool voor gas uit hernieuwbare bronnen

Aardgas biedt op korte en middellange termijn onmiskenbare voordelen: grote beschikbaarheid, concurrerende prijs, interessante milieuprestaties, met name op het vlak van de uitstoot van fijn stof, een veel efficiëntere koolstofvoetafdruk dan andere fossiele brandstoffen zoals stookolie, enz. Aan de andere kant is er, in tegenstelling tot elektriciteit, nog geen gedeelde visie over de plaats van deze energie in een koolstofarme samenleving.

"

Verschillende visies of scenario's die verenigbaar zijn met een klimaatneutrale economie tegen 2050 gaan uit van een zeer sterke elektrificatie van de energiesystemen. Maar wie sterke elektrificatie zegt, zegt niet 100% elektrisch. Op Europees vlak zijn de ambitieuze scenario's (Europese Commissie, Eurelectric) het eens over een beperking van de elektrificatie tot 60% van het energieverbruik, waarbij het saldo van 40% door moleculen wordt gedekt (waterstof, biogas, enz.). Recente scenario's van het Federaal Planbureau gaan uit van een vergelijkbare verdeling in België in 2050. Ter vergelijking: elektriciteit is momenteel goed voor slechts ongeveer 20% van het eindverbruik van energie in ons land."

Dominique Gusbin
Coördinator van het team Energie-Transport, Sectordirectie, Federaal Planbureau

ORES is van mening dat het gasdistributienet, gezien zijn talrijke troeven, deel moet uitmaken van een langetermijnvisie op het vlak van "energie en klimaat"

- Het gasnet is een efficiënt middel voor het verdelen van energie binnen en tussen stedelijke centra, waar andere distributiekanalen – bijvoorbeeld met tankwagens – minder geschikt en zeker minder duurzaam blijken.
- Het distributienet is geschikt voor gas geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen. Onze infrastructuur laat toe de producenten van dat gas en de klanten met elkaar te verbinden, maar eveneens een markt te creëren die meer liquide is en dus efficiënter voor de klanten en vertrouwenwekkender voor de producenten.
- Minstens twee soorten alternatieve gassen hebben reeds een voldoende graad van ontwikkeling bereikt of zullen die op middellange termijn bereiken: biomethaan en waterstof.

Biomethaan[5] is het verst ontwikkeld, zowel op Europees niveau (met name de Franse markt is in volle bloei) als op gewestelijk niveau. ORES heeft in 2020 het eerste injectiestation op het Waals net aangesloten en in gebruik genomen. In 2021 werden twee bijkomende injectiecabines geïnstalleerd. De jaarlijkse injectie bedraagt vandaag 150 GWh/jaar. Gelijklopend met deze verwezenlijkingen bestuderen wij de mogelijkheid om tegen 2024 twee bijkomende cabines aan te sluiten en op die manier 300 GWh/jaar aan hernieuwbaar en koolstofneutraal gas te bereiken. Op basis van studies die ValBiom voor rekening van gas.be[6] heeft uitgevoerd, schatten we dat tegen 2030 een streefhoeveelheid gaande tot 4.000 GWh biomethaan op ons net kan worden geïnjecteerd, op voorwaarde dat er een adequaat regelgevend kader wordt ingevoerd. Daarvoor zouden een honderdtal productielocaties nodig zijn, waarvan twee derde op het bestaand net kan worden aangesloten. Voor het resterende derde deel kunnen bijkomende oplossingen overwogen worden, zoals het transport van biomethaan over de weg naar een injectieplaats. Deze 4.000 GWh biomethaan zouden het mogelijk maken voor deze energiedrager een percentage aan hernieuwbare energie tussen de 25 en 33% te bereiken.

De tweede alternatieve gasbron die op onze netten kan worden geïnjecteerd, is waterstof geproduceerd uit hernieuwbare energie. In 2020 evolueert de technische rijpheid van deze oplossing nog steeds en ontwikkelt ze zich in het kader van demonstratie- of pilootprojecten (technologisch rijpheidsniveau van 6 tot 7 op de TRL-schaal)[7]. De investerings- en exploitatiekosten van dit type installatie zijn nog steeds ontradend voor eenheden die op het distributienet kunnen worden aangesloten. Om op een duurzame manier overwogen te worden, moet waterstof worden geproduceerd met behulp van de overschotten van de hernieuwbare elektriciteitsproductie. Rekening houdend met de Waalse en nationale doelstellingen, zullen de overschotten, als die er al zullen zijn, tot 2030 echter niet significant zijn. ORES houdt deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten om te kunnen anticiperen op hun evolutie.

De methanisering, die erin bestaat CO_2 te combineren met waterstof om CH_4 te vormen, dat compatibel is met onze netten en de toestellen van onze klanten, zou een andere bron van lokaal hernieuwbaar gas kunnen zijn. Deze kwestie is nog niet tot rijpheid gekomen, maar is het onderwerp van reflectie en een interne studie. Zo kan CO_2 bijvoorbeeld opgevangen worden uit verschillende industriële processen (cementindustrie, biomethaanproductie, enz.).

Op middellange termijn wordt en zal aardgas waarschijnlijk vooral gebruikt worden om in de warmtebehoefte te voorzien (verwarming). Zo kunnen warmtenetten een aanvulling zijn op het aardgasdistributienet. ORES volgt de evolutie van deze drager op de voet. De volgende kwesties moeten worden opgehelderd om na te gaan of ze effectief kunnen bijdragen tot de energiedoelstellingen van Wallonië:

- De toereikende beschikbaarheid op lange termijn– meer dan 20 jaar –, onder gegarandeerde milieuomstandigheden en tegen een voldoende stabiele en voorspelbare kostprijs van de primaire energiebron (bijvoorbeeld biomassa).
- De rentabiliteit en de duurzaamheid van de investeringen. Een warmtenet is immers gebaseerd op warmwaterleidingen met aanzienlijke installatiekosten.
- De organisatie van de markt, in het bijzonder op het vlak van de mechanismen inzake consumentenbescherming.
- De voorwaarden van het "samenwonen" met het aardgasnet om geen inefficiënte overlapping voor de twee dragers te doen ontstaan. Deze bezorgdheid is des te groter in het geval van een afvalwarmtebron in een gebied dat door het aardgasnet wordt gedekt en een deelname van ORES aan dit soort project op haar net zou relevant kunnen zijn om wederzijds iets van elkaar (de warmteproducenten en de DNB) te leren.

5. Biomethaan onderscheidt zich van biogas door zijn kwaliteit. Een van de elementen is het methaangehalte. Biogas bestaat voor ongeveer 50 tot 60% uit methaan, wat onvoldoende is om in het net geïnjecteerd te worden. De minimale kenmerken van de gaskwaliteit worden op sectorniveau vastgesteld via een technisch voorschrift van Synergrid en dit om de goede werking van de toestellen bij de klanten te verzekeren. http://www.synergrid.be/download.cfm?fileId=G8_01_FR_PrescriptionInjectionBiomethane_v201811.pdf

6. https://valbiomag.labiomasseenwallonie.be/news/etude-le-potentiel-du-biomethane-injecte-dans-le-reseau-de-distribution-belge

7. Technology Readiness Level

3.3. Het toenemend belang van gegevens

Gegevensbeheer is altijd een onderdeel geweest van de kernactiviteit van ORES. Klanten zijn zich hier niet altijd van bewust, maar het is dankzij de gegevens die door de DNB worden verzameld, verwerkt en doorgegeven dat de geliberaliseerde markt werkt. Als neutrale en gereguleerde speler verzekert ORES klanten en leveranciers dat de gefactureerde hoeveelheid energie daadwerkelijk overeenkomt met wat er verbruikt wordt. ORES stelt de klant ook in staat de concurrentie te laten spelen en gemakkelijk van leverancier te veranderen, zonder bang te hoeven zijn voor, bijvoorbeeld, een dubbele energiemeting. Dit gegevensbeheer maakt het ook mogelijk om voorafbetalingsoplossingen in te zetten om het risico van overmatige schuldenlast van klanten in moeilijkheden te bestrijden.

Sedert enkele jaren is het belang van gegevens en het gebruik ervan sterk toegenomen. De massa van de verzamelde gegevens neemt toe dankzij technologieën voor netmonitoring (bijv. slimme cabines) en de inzet van slimme meetoplossingen, die een opwaartse impact hebben op de frequentie van gegevensverzameling en hun fijnmazigheidsniveau. Om ze efficiënt te kunnen gebruiken, worden de IT-tools om deze gegevens te verwerken volop ingezet binnen het bedrijf en, voor sommige, in overleg met de andere Belgische DNB. Ten slotte worden er aanzienlijke inspanningen geleverd om de kwaliteit van de gegevens te verbeteren en te waarborgen, wat essentieel is gezien het toenemende gebruik ervan binnen het bedrijf, in het netbeheer, in de klantcontacten en in de interacties met de markt.

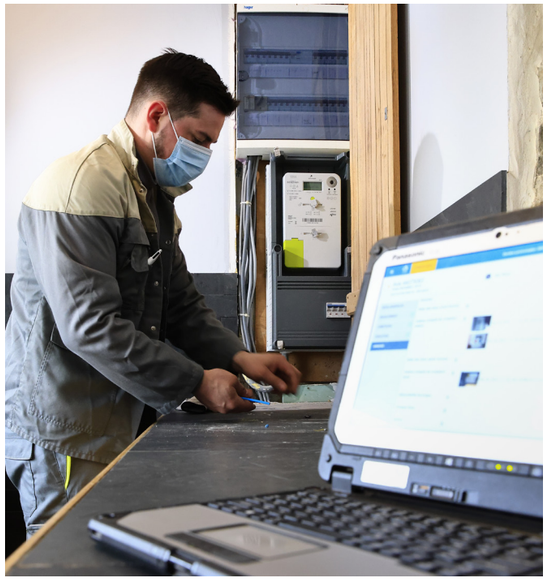
Deze gegevens maken het met name mogelijk om:

- Nieuwe diensten aan de klanten aan te bieden, zoals de mogelijkheid om hun verbruiksgegevens te visualiseren en te volgen, hun flexibiliteit te benutten als hulpmiddel voor het beheer van het evenwicht op de netten, energie uit te wisselen binnen gemeenschappen of met hun buren, te profiteren van moderne voorafbetalingsoplossingen van op afstand, enz.
- De opnamecapaciteit van hernieuwbare energie op het net te vergroten, dankzij het online plaatsen van kaarten die de opnamecapaciteiten van het net weergeven, het gebruik van kunstmatige intelligentietools zoals O-ONE dat het mogelijk maakt de belasting van de netten te berekenen en erop te anticiperen om zo de technische flexibiliteit slechts als laatste redmiddel te activeren, door het vergemakkelijken van het opladen van elektrische voertuigen en tegelijkertijd het risico op congestie op het net te verminderen, enz.
- De kwaliteit van onze processen te verbeteren en een doelgerichter beleggingsbeleid te voeren, met het oog op meer efficiënte en dus de beheersing van de tarieven.

In de loop van 2020 werd er veel gedebatteerd en nagedacht, of het nu ging over de IT-tools die intern en samen met Elia en de andere Belgische DNB moeten worden ingezet, of over de verschillende soorten van marktorganisatie, waarbij deze gegevens ter ondersteuning moeten dienen. Er vinden momenteel frequente en verrijkende uitwisselingen plaats tussen de DNB en Elia en met alle belanghebbenden over hun “marktvisies”.

De kwestie van verschillende meettools staat centraal in dit debat en ORES bestudeert de verschillende mogelijkheden en innovaties die naast de slimme meters kunnen worden ingezet, in het belang van de klant.

> “
>
> Dankzij de slimme meter met een voorafbetalingsfunctie hoef je je niet meer te verplaatsen om te zien hoeveel er nog op de meter staat. Het helpt me om het budget te beheren, omdat ik tenminste zie hoeveel ik kan opladen.
>
> Het is beter, het is gemakkelijker en zo zie je hoeveel je op een maand uitgeeft.
>
> **Noëlla**
> **Een klant die over een slimme meter met voorafbetalingsfunctie beschikt**

4.

EEN CONCRETE STRATEGIE VOLGENS 5 ASSEN VOOR DE TARIEFPERIODE

Met de nieuwe visie van ORES treedt het bedrijf binnen in de toekomst, op middellange en lange termijn. Om de eerste fundamenten van zijn visie te leggen, heeft ORES zichzelf concrete doelstellingen gesteld die tegen het einde van de tariefperiode (eind 2023) moeten worden nagestreefd. Ze vormen de kortetermijnstrategie en dragen bij tot de visie van het bedrijf en de voorbereiding van de volgende tariefperiode (2024-2028) vanuit een globaal perspectief van duurzame ontwikkeling.

1ste strategische as

COMPETITIEVE TARIEVEN VOOR DE VERSCHILLENDE KLANTEN VAN ORES

Het is de bedoeling van ORES om al zijn klanten – residentieel, professioneel en zakelijk – in staat te stellen te profiteren van competitieve tarieven, ongeacht het geografisch gebied waarvan zij afhangen.

1. Er wordt een uitgebreid efficiëntieprogramma geïmplementeerd om de kostenbasis van ORES structureel te verlagen en waarde te creëren. In de komende jaren zal het met name de volgende aspecten omvatten:
   - **a.** Organisatie en processen
   - **b.** Waardecreatie van het transformatieplan
   - **c.** Ondernemersstrategie en outsourcing
   - **d.** Logistieke visie
   - **e.** Beheer en ontwikkeling van het net
   - **f.** Digitalisering
2. Er worden gesprekken gevoerd met de overheid, de regulator en de belanghebbenden over de evolutie van de tariefstructuur. Het doel is de klanten geleidelijk aan te moedigen hun gedrag aan te passen aan de productie van hernieuwbare energie en de beschikbaarheid van het net. Om deze gesprekken te stofferen, werkt ORES verschillende pilootprojecten uit en neemt er ook deel aan.
3. De voorbereidende werken voor de invoering van de tariefgelijkheid op 1 januari 2024 zijn aan de gang.

Deze as is een essentiële grondslag van de visie van ORES. De verwezenlijking ervan moet ons bedrijf in staat stellen op een gerechtvaardigde manier te handelen bij de ontwikkeling van nieuwe oplossingen ten behoeve van de energie- en maatschappelijke transitie. Zij is ook bepalend voor de mogelijke toewijzing aan ORES van bijkomende missies, die een positieve vooruitgang op maatschappelijk niveau betekenen en door onze belanghebbenden aanvaard worden.

> “
>
> De tarieven van de netbeheerders moeten in de lijn liggen van de door de wetgever gewenste doelstellingen en beantwoorden aan een dubbele bezorgdheid. Ze moeten in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de energietransitie, wat met name inhoudt dat ze aanmoedigend zijn en juist afgewogen om de netten in staat te stellen technisch op deze uitdaging te reageren. Ze moeten ook bekend zijn bij en toegankelijk zijn voor alle Walen, wat met name een efficiënt en performant beheer van de netwerken vereist.
>
> **Stéphane Renier Voorzitter van de CWaPE**

2de strategische as

DE CENTRALE PLAATS VAN DE KLANT BINNEN ONZE ACTIVITEITEN

ORES wil al enkele jaren het leven van zijn klanten gemakkelijker maken bij de uitoefening van zijn verschillende taken. Het gaat erom ten volle rekening te houden met de verwachtingen en beperkingen van onze klanten en van hen de echte drijvende kracht achter onze acties, onze processen en onze organisatie te maken. In die context meten we hun tevredenheid en passen we onze aanpak regelmatig aan de geuite behoeften aan.

Om dit te bereiken worden er verschillende doelstellingen gesteld :

1. Het "klantentraject" optimaliseren door een onderscheiden aanpak per doelgroep: residentiële klanten, bedrijven en de overheid.
2. Een kwaliteit van dienstverlening garanderen die voldoet aan de verwachtingen van de klanten door hen te betrekken bij de ontwikkelingen van producten en diensten en door regelmatig hun tevredenheid te meten.
3. Bij onze activiteiten de voorkeur geven aan digitale kanalen, in complementariteit met de traditionele kanalen (telefoon en papier) om redenen van efficiëntie, klanttevredenheid en kostenbeheersing.
4. De soepelheid versterken door samen te werken met andere actoren – netbeheerders, kabel- en leidingbeheerders, startups, universiteiten, onderzoekscentra, gemeenten, enz. – teneinde nauw aan te sluiten bij de trends van de energiemarkt.
5. De kansen die door de nieuwe marktontwikkelingen geboden worden promoten en erover informeren. We denken hierbij aan flexibiliteit of nieuwe vormen van energie-uitwisseling (energiegemeenschappen, collectief zelfverbruik, peer-to-peer uitwisseling).

"

We belden het callcenter en 36 minuten later kwam er al een eerste technicus aan om de meter te onderzoeken, gevolgd door een tweede. Zowel telefonisch als ter plaatse waren de mensen charmant en deskundig. Dat doet plezier!

Marcel
Een klant uit Grand-Rosière

3de strategische as

ORES ALS VERSNELLER VAN DE ENERGIETRANSITIE

ORES stelt zijn activiteiten ten dienste van de energietransitie, investeert gericht in zijn net, zet nieuwe communicatietechnologieën in – net en meting – en bevordert partnerschappen om nieuwe oplossingen te ontwikkelen, met als doel:

1. De aansluiting en de injectie van hernieuwbare energie bevorderen (elektriciteit en gas).
2. De nodige investeringen doen om het beheer van de energiestroom in overeenstemming te brengen met de nieuwe werkelijkheid die door de energietransitie wordt veroorzaakt, met name op het vlak van de spanningsplannen, de motorisering van de cabines, de vereenvoudiging van de structuur van het middenspanningsnet, enz.
3. De inzet van hernieuwbare energiegemeenschappen voor middenspanning mogelijk maken en hun uitbreiding naar laagspanning voorbereiden.
4. Alle energiemarkten bevorderen door een neutraal gegevensbeheer, met name op het vlak van de flexibiliteit bij middenspanning – en in voorkomend geval haar evolutie naar laagspanning.
5. De uitrol van de alternatieve mobiliteit – (bio)CNG en elektrisch – ondersteunen, met name door het opzetten van een platform voor het beheer van de gegevens betreffende laadpalen, om de interoperabiliteit van de openbare laadpalen te garanderen en de klanten in staat te stellen overeenkomsten over specifieke tariefaanbiedingen aan te gaan voor het opladen van hun elektrisch voertuig.
6. De omschakeling van het gemeentelijk openbaar verlichtingspark naar LED voortzetten.
7. Onze visie inzake aardgas verfijnen en in de praktijk brengen, rekening houdend met de huidige en toekomstige mogelijkheden en de doelstellingen van de energietransitie, in overleg met de andere Belgische DNB en Fluxys.

"

Voor vele innovatieve projecten in de energietransitie die door het TWEED-cluster en zijn leden worden gemonitord, of het nu gaat om energiegemeenschappen, elektrische mobiliteit, opslag, flexibiliteit, digitalisering of nog waterstof en groene gassen, is de bijdrage van ORES als partner en katalysator erg belangrijk om de decarbonisatie van de energiesector in Wallonië te ondersteunen en te versnellen.

Cédric Brüll
Directeur van de TWEED-Cluster (Waalse Energietechnologie - Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling)

4de strategische as

EEN BEDRIJF DAT RESOLUUT ZIJN VERANTWOORDELIJKHEID OPNEEMT

ORES wenst zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van zijn personeel op zich te nemen door over hun veiligheid en welzijn te waken en hen voor te bereiden op de toekomstige ontwikkelingen. ORES wil een maatschappelijk verantwoordelijk bedrijf zijn, dat de bekommernissen van zijn belanghebbenden tot de zijne maakt.

Derhalve worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

1. De veiligheid, de gezondheid en het welzijn van onze werknemers en onderaannemers waarborgen.
2. Het personeel voorzien van de juiste vaardigheden in een toekomstgericht vooruitzicht op werkgelegenheid, waarbij het anticipeert op de behoeften en handelt in een culturele omgeving die aan de strategie van het bedrijf is aangepast.
3. Het luisteren naar onze belanghebbenden en hun betrokkenheid versterken.

“

De energietransitie houdt een herziening in van de manier waarop we energie produceren en verbruiken. De afdeling Energie is de plaats waar een constructieve dialoog wordt gevoerd tussen de verschillende belanghebbenden in de energiewereld om de implementatie ervan te bevorderen, en ORES neemt daaraan actief deel.

Marianne Duquesne
Voorzitster van de afdeling Energie van de CESE Wallonie (Economische, sociale en milieuraad van Wallonië)

5de strategische as

EEN GEËNGAGEERDE SPELER DIE ZICH INZET VOOR SOCIALE INCLUSIE EN DE STRIJD TEGEN ENERGIEARMOEDE

Energiearmoede is een groeiende zorg in het Waals Gewest. ORES is een geëngageerde speler in het aanpakken van dit probleem en draagt bij tot het verbeteren van de sociale inclusie inzake de toegang tot de energietransitie (gedecentraliseerde productie, hernieuwbare energiegemeenschappen, enz.)

ORES heeft de volgende doelstellingen:

1. Nog steeds meer willen zijn dan gewoon maar een uitvoerder van openbare dienstverplichtingen van sociale aard.
2. Partnerschappen met andere bij de strijd tegen energiearmoede betrokken spelers versterken (OCMW, vzw, sociale huisvestingsmaatschappijen, leveranciers, enz.) om samen onze acties te verbeteren en de inclusie op het gebied van de energie te versterken.
3. Op basis van onze ervaring op het terrein maatregelen ter verbetering van de mechanismen ter bestrijding van energiearmoede identificeren, door middel van wijzigingen van onze procedures en/of het overheidsbeleid en het wettelijk en regelgevend kader.
4. Van de uitrol van slimme meters een instrument van sociale inclusie en versterking van de strijd tegen de energiearmoede maken.

“

De samenwerking met ORES rond de problemen van achtergestelde gezinnen is zeer constructief en dit zowel op het terrein (meterstand, meter, toekenning van het sociaal tarief, installatie van een budgetmeter, opladen, winterhulp ...) als in de voorafgaande gesprekken tussen partners, met name tijdens de verschillende crises die we sinds 2020 doormaken.

Sabine Wernerus
Adviseur bij de Cel Sociale Energie, Federatie van OCMW's

5.
TRANSVERSALE HEFBOMEN DIE HET BEDRIJF MOBILISEREN

ORES is van plan om al zijn medewerkers te mobiliseren om zijn strategie te implementeren en zijn toekomstvisie concreet in te vullen. Er worden verschillende middelen aangewend om een nieuwe dynamiek te creëren en nieuwe tools binnen het bedrijf in te zetten. Daarbij zijn de bedrijfscultuur, het transformatieplan en het duurzame ontwikkelingsbeleid essentiële elementen.

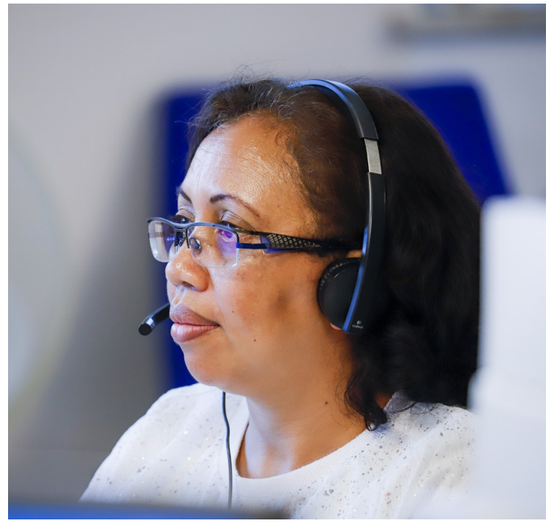
5.1. De bedrijfscultuur

De omgeving waarin we leven en waarin ORES zijn missies moet vervullen, is onzeker, complex **en verandert snel en voortdurend.** De energietransitie, de verfijning van de energiemarkten, de digitalisering, de onmiddellijkheidsvereisten, de evolutie van de verwachtingen van de klanten, de opkomst van nieuwe vormen van werkorganisatie (telewerken, gedeelde ruimtes, netwerkorganisatie, enz.), de snelheid van de technologische ontwikkelingen, de impact van de Covid-19-pandemie, de toenemende energiearmoede, enz., zijn allemaal uitingen van deze veranderingen.

In deze context **is een zorgzaam en sterk leiderschap onontbeerlijk.** Elk hiërarchisch niveau van het bedrijf moet een doorgeefluik zijn van de waarden die de bedrijfscultuur vormen, van het management tot de werkvloer en van de werkvloer tot het management.

Dit leiderschap moet een ambassadeur zijn van **de wendbaarheid** die nodig is om efficiënt te reageren op de steeds hogere verwachtingen die men ten opzichte van ORES heeft en om de verantwoordelijkheden die inherent zijn aan de missies die ons door de overheid zijn toevertrouwd, op zich te nemen. **De processen en de organisatie moeten aangepast en vereenvoudigd kunnen worden** om ORES in staat te stellen efficiënter op te treden en deze wendbaarheid te bereiken.

Luisterbereidheid en openheid zijn eveneens essentieel om de verwachtingen van onze stakeholders op te vangen, om de ideeën en projecten van ORES collectief uit te dagen en te laten rijpen, om op de beste manier te anticiperen op de evolutie van de behoeften van onze klanten en onze medewerkers, van de technologieën, van de energiemarkten, enz.

5.2. Het transformatieplan

De verwezenlijking van onze strategie en de concrete invulling van onze visie steunen met name op de implementatie van een transformatieplan dat wordt aangestuurd door een afdeling die speciaal werd opgericht om dit plan te coördineren. In de afgelopen twee jaar heeft ORES zijn projectmanagement geprofessionaliseerd door een vereenvoudigde maar ook sterkere bestuursmethode toe te passen, om zijn wendbaarheid en zijn vermogen om binnen de kortst mogelijke tijd en tegen de beste kostprijs functionele en pragmatische oplossingen te bieden, te vergroten.

Ons bedrijf heeft ook operationele doelstellingen die zijn afgestemd op onze strategie en visie. Deze doelen bieden informatie over onze processen van morgen, ons IT-ecosysteem, onze data maar ook onze interne organisatie, die moeten bijdragen tot een optimale verwezenlijking van de strategie op het einde van het traject. Zij laten ook toe de analysefase van de projecten in te korten en de implementatiestappen zo snel mogelijk te starten.

De volgorde van de projectimplementatie wordt gedefinieerd in het transformatieplan teneinde de investeringen te optimaliseren, de efficiëntie van elk initiatief te verzekeren en een adequaat beheer van de risico's in verband met de uitvoering van deze projecten mogelijk te maken. Dit transformatieplan groepeert de projecten in 8 programma's of clusters.

HET SWITCH-PROGRAMMA

De projecten van het Switch-programma beogen een optimale inzet van slimme meters, om zo de positieve impact voor alle klanten en de samenleving te maximaliseren, in het verlengde van het Waalse decreet dat hun inzet voorziet. Tegen 2030 zal 80% van de "grootverbruikers" van elektriciteit (> 6.000 kWh) en de zelf producerende klanten met een installatie van meer dan 5 kVA ermee uitgerust zijn. Ook wordt er een slimme meter geïnstalleerd bij elke nieuwe aansluiting, bij elke metervervanging of zodra een klant erom vraagt. De slimme meter zal de inzet van een nieuwe technologie voor het beheer van de voorafbetalingen mogelijk maken, ter vervanging van verouderde budgetmetertechnologie.

Eind 2021 zullen meer dan 40.000 klanten met slimme meters uitgerust zijn. Tegen het einde van 2023 zouden tot 250.000 ORES-klanten van deze nieuwe technologie gebruik kunnen maken.

Dit programma zal aanzienlijk bijdragen tot de groeiende wens, met name van overheidsinstanties, om consumenten in staat te stellen zich hun energie toe te eigenen en spelers op de energiemarkt te worden, met name via de flexibiliteit.

HET ATRIAS-PROGRAMMA

Het Atrias-programma heeft tot doel de communicatie tussen alle spelers op de Belgische energiemarkt te verbeteren, door een nieuwe definitie van marktprocessen en het gebruik van een gemeenschappelijk federaal IT-platform. Deze twee dimensies vormen een essentiële basis voor het beheer van de markt van morgen en de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, gunstig voor de inzet van hernieuwbare energiebronnen (dynamische tarieven, flexibiliteit, enz.).

Vanaf 1 januari 2022 worden de programma's Atrias en Switch gegroepeerd binnen een groter programma, bestemd om alle marktdimensies te bestrijken.

HET E-LUMIN-PROGRAMMA

Dit programma heeft als doel om tegen 2030 het hele gemeentelijke openbare verlichtingspark om te bouwen naar LED-technologie. Het voorziet ook in de implementatie, ten behoeve van de gemeenten en hun burgers, van een nieuwe dienst - de Verlichtingsdienst - die het beheer van de gemeentelijke openbare verlichting moet vergemakkelijken en de interventies bij storingen - en vervangingen moet versnellen.

Op 31 augustus 2021 waren reeds 176 gemeenten bij deze dienst aangesloten en telde het ORES-netwerk al meer dan 100.000 geïnstalleerde LED-verlichtingstoestellen.

Dit programma zal de gemeenten in staat stellen om het verbruik aanzienlijk te verminderen, met een positieve impact op hun financiën en op de CO2-uitstoot van Wallonië. Ook het visuele comfort van de bevolking wordt erdoor verbeterd.

HET SMART-GRID-PROGRAMMA

Tegen de achtergrond van een toenemende productie van hernieuwbare energie en van technologieën verbonden met de energietransitie, heeft dit programma tot doel onze IT-tools te moderniseren, onze organisatie en onze processen aan te passen en de middelen voor telemetrie en afstandscontrole op het netwerk te vermeerderen. Dankzij een meer diepgaande kennis van de energiestromen op onze netwerken en hun voorbereiding op nieuwe distributietechnologieën, zal het Smart Grid-programma, onder andere via de flexibiliteit, de opvangcapaciteit van hernieuwbare energie vergroten, de kwaliteit van de stroomvoorziening garanderen en bijdragen tot een betere beheersing van onze investeringen in de netten.

Meer in het bijzonder, teneinde te voldoen aan de eis om de laagspanningsnetwerken te moderniseren, hebben we besloten om een project "omschakeling van 230/400V-netten" binnen Smart Grid te lanceren. Het doel is om alle thema's met betrekking tot het technisch kader, het personeel, de financiële middelen en het communicatieplan naar de klanten toe, te structureren om deze ambitie om van 45% naar 65% van het 400V-netwerk te gaan tegen eind 2030 te realiseren.

HET NEO-PROGRAMMA

De NEO-projecten moderniseren de IT-tools die onze "werkprocessen" ondersteunen, het beheer van onze activa, onze investeringen in de netten, onze logistiek en onze financiën. Dit programma is een essentieel project om van ORES een leidende en vertrouwde speler te maken door het volgende mogelijk te maken:

- de optimalisatie van de operationele kosten
- de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten door het verminderen van de administratieve procedures
- de optimalisatie van de doorlooptijden
- een beter beheer van ons net (onderhoud en investeringen)
- het herzien van onze financiële managementsystemen
- het verbeteren van onze logistieke processen

HET CLUSTER BEROEPEN

Dit cluster ondersteunt de strategische programma's door de mobiliteit op het terrein te herzien en van het nodige materieel te voorzien om naar een opmerkelijke operationele efficiëntie te streven. Anderzijds zullen enkele specifieke projecten onze dagelijkse werking op korte termijn verbeteren zoals het Powalco-platform, het civieltechnisch beheer, de informatisering van onze regionale magazijnen, enz.

HET CLUSTER KLANTEN

Het doel is de klantgerichtheid te verbeteren om beter aan de verwachtingen van de klant te voldoen door zijn ervaringen onder de aandacht te brengen via de hem ter beschikking gestelde kanalen, de diensten die we hem aanbieden en een dynamisch contactcenter. De ontwikkeling van het internetkanaal, de sociale media, de telefonie, de implementatie van één enkele opslagplaats van de klantengegevens zijn enkele voorbeelden van projecten die door het cluster Klanten worden aangestuurd.

HET DATA-PROGRAMMA

Het doel van het Data-programma is ORES te wapenen om de uitdagingen in verband met de nieuwe rollen van de DNB het hoofd te bieden, door aan de gegevens de rol van brandstof van de evolutie van de energiemarkten toe te kennen. Zijn projecten omvatten de implementatie van een dataplatform, de implementatie van een bedrijfsintegratieplatform, de ontwikkeling van een roadmap op het gebied van datamanagement, de operationalisering van de data governance en de oprichting van een kwaliteitsmanagementsorgaan.

5.3. Het beleid inzake duurzame ontwikkeling

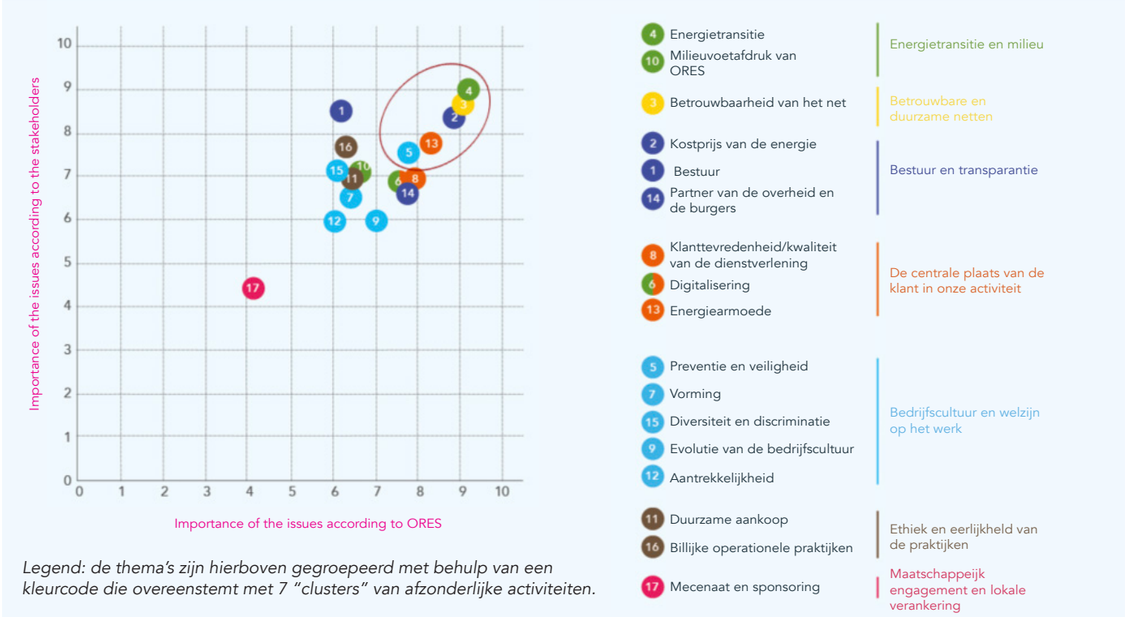

ORES is zich terdege bewust van zijn verantwoordelijkheden ten opzichte van alle Waalse vrouwen en mannen en heeft daarom ter ondersteuning van zijn strategische assen en nieuwe visie ervoor gekozen in 2020 zijn beleid inzake duurzame ontwikkeling te formaliseren op basis van het algemeen kader van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, op de principes van het internationaal referentiesysteem Global Reporting Initiative (GRI) alsook op de voorwaarden van het "Charter voor Duurzame Netten" van de E.DSO, de Europese Verenging van Distributienetbeheerders.

In het algemeen draait dit beleid om het begrip eerbied – eerbied voor de mensheid en het individu, voor het milieu in de breedste zin van het woord en voor alle partners van het bedrijf. Het is onderverdeeld in drie complementaire **actielijnen**, die de belangrijkste duurzaamheidskwesties van het bedrijf samenbrengen die in samenwerking met de belanghebbenden in het kader van een eerste materialiteitsoefening in 2019 gedefinieerd werden.

In het najaar van 2020 is het bedrijf, in overeenstemming met de principes van de GRI-norm, overgegaan tot een nieuwe raadpleging, met een uitgebreid panel van 35 externe belanghebbenden, waaronder spelers behorende tot de energiesector, de marktregulator, vertegenwoordigers van overheidsinstanties, de academische wereld, een consumentenvereniging, evenals vertegenwoordigers van sectorale vakbonden en organisaties, federaties of organisaties voor armoedebestrijding.

De deelnemers bevestigden het belang van ORES binnen de Waalse energietransitie. Ons bedrijf wordt gezien als de **ruggengraat** waarrond de markt georganiseerd wordt/zal worden en tevens als een tool ten dienste van het overheidsbeleid op het gebied van energie. Het wordt beschouwd als een betrouwbare partner, die de transitie bevordert en garant staat voor de elektriciteits- en gasbevoorrading van de bevolking. Deze raadpleging heeft geleid tot het uitwerken van een materialiteitsmatrix die is bijgewerkt ten opzichte van het eerste boekjaar en hieronder wordt gepresenteerd. Alle kwesties op het gebied van duurzame ontwikkeling zijn erop vooruitgegaan wat de weging betreft en komen wereldwijd uit op een gemiddelde score rond 7/10. De vijf thema's die essentieel worden beschouwd voor ORES zijn in volgorde van belangrijkheid: de **energietransitie**, de **betrouwbaarheid van het net**, de **kostprijs van de energie**, de strijd tegen de **energiearmoede** en de thema's **preventie**, **veiligheid** en **welzijn.**

Legend: de thema's zijn hierboven gegroepeerd met behulp van een kleurcode die overeenstemt met 7 "clusters" van afzonderlijke activiteiten.

6. DE MIDDELEN VAN ONZE AMBITIES

Het strategisch plan 2021-2023 van ORES maakt deel uit van de meerjarige reguleringsperiode die door de Waalse energieregulator (CWaPE) is ingevoerd voor de jaren 2019 tot 2023, en dit op het einde van de "overgangsperiode" van vier jaar sinds de overdracht van tariefbevoegdheid van het federale naar het gewestelijk niveau in juli 2014.

De methodologie 2019-2023 werd op 17 juli 2017 door de regulator gepubliceerd.

De belangrijkste principes zijn de volgende:

- Definitie van een kosten- en investeringsenveloppe ter dekking van het industrieel plan van ORES gedurende de bedoelde periode (het totaal toegelaten inkomen, dat in werkelijkheid een stelsel voor de plafonnering van de inkomsten is van het "revenue cap"-type);
- Het aanmoedigend karakter, voornamelijk door een uitbreiding van de controleerbare kostenbasis, de invoering van een jaarlijkse verbeteringsfactor van de productiviteit (X-factor) en de mogelijkheid van bijkomende budgetten voor innovatieve projecten.

Deze tariefmethodologie 2019-2023 voorziet in de goedkeuring van de tarieven van de DNB in twee fasen: eerst de goedkeuring van de totale toegelaten inkomsten (de elementen van het totaal toegelaten inkomen), vervolgens de omzetting van deze totale toegestane inkomsten in tarieven.

Het totaal toegelaten inkomen van de DNB is voornamelijk samengesteld uit de volgende elementen:

- De netto bedrijfslasten:
  - controleerbare netto lasten
  - niet-controleerbare lasten en opbrengsten
- De netto lasten in verband met specifieke projecten
- De billijke winstmarge
- De kwaliteitsfactor
- In voorkomend geval, het aandeel van de regulatoire saldi

De tabellen op de volgende pagina's tonen de door de CWaPE goedgekeurde toegelaten inkomsten van ORES voor de periode 2019-2023.

Ze kunnen worden gelezen als een raming van het resultaat waarin:

- Het toegelaten inkomen (de regel TOTAAL) de omzet van ORES is.
- De controleerbare en niet-controleerbare lasten de bedrijfslasten zijn.
- De billijke marge toelaat de financiële lasten te dekken, evenals de vergoeding van de geïnvesteerde kapitalen (winst).

Toegelaten inkomen ELEKTRICITEIT goedgekeurd door de CWaPE voor de periode 2019-2023 – k€

OMSCHRIJVING	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Controleerbare netto lasten	**340.099**	**342.290**	**344.513**
Controleerbare netto lasten buiten ODV	**298.441**	**300.478**	**302.544**
Netto lasten buiten netto lasten ivm de activa	177.595	177.728	177.862
Netto lasten ivm de activa	120.846	122.749	124.683
Controleerbare lasten ODV	**41.658**	**41.812**	**41.969**
Vaste netto lasten met uitsluiting van afschrijvingslasten	34.928	34.954	34.980
Variabele netto lasten met uitsluiting van afschrijvingslasten	2.262	2.320	2.379
Afschrijvingslasten	4.468	4.538	4.610
Niet-controleerbare lasten en opbrengsten	**111.418**	**110.393**	**109.581**
Buiten ODV	**95.349**	**96.043**	**95.993**
Lasten en opbrengsten afkomstig van transitfacturen uitgereikt of ontvangen door de DNB	-1.286	-1.307	-1.330
Lasten afkomstig van aankoopfacturen voor elektriciteit uitgereikt door een commerciële leverancier ter dekking van verliezen op het elektriciteitsnet	31.249	31.939	32.522
Lasten afkomstig van facturen uitgereikt door de vennootschap FeReSO in het kader van de verzoeningsprocedure	835	835	835
Wegenisretributie	29.904	30.375	30.853
Fiscale last voortvloeiend uit de toepassing van de vennootschapsbelasting	29.753	29.759	30.036
Andere belastingen, taksen, heffingen, extra belastingen, onroerende en roerende voorheffingen	67	68	69
Responsabiliseringsbijdrage RSZPPO	0	0	0
Niet-gekapitaliseerde pensioenlasten	4.825	4.374	3.007
ODV	**16.069**	**14.349**	**13.588**
Lasten afkomstig van aankoopfacturen voor elektriciteit uitgereikt door een commerciële leverancier voor de bevoorrading van het eigen cliënteel van de DNB	5.162	5.330	5.503
Distributielasten gedragen door de DNB voor de bevoorrading van het eigen cliënteel	10.168	10.337	10.509
Transportlasten gedragen door de DNB voor de bevoorrading van het eigen cliënteel	4.800	4.879	4.960
Opbrengsten afkomstig van de facturatie voor de levering van elektriciteit aan het eigen cliënteel van de distributie-netbeheerder alsook het bedrag van de door de CREG gestorte compensatie	-18.903	-19.197	-19.497
Lasten ivm de aankoop van groene certificaten	1.455	1.546	1.639
"Qualiwatt-"premies gestort aan de gebruikers van het net	13.386	11.455	10.475
Lasten afkomstig van facturen uitgereikt door de vennootschap FeReSO in het kader van de verzoeningsprocedure	0	0	0
Vergoedingen gestort aan de elektriciteitsleveranciers en voortvloeiend uit de vertraging bij het plaatsen van de budgetmeters	**0**	**0**	**0**
Netto lasten in verband met specifieke projecten	**19.709**	**22.233**	**21.647**
Variabele netto lasten	8.303	11.361	13.027
Vaste netto lasten	11.666	11.716	10.238
Niet-controleerbare netto-lasten	-260	-844	-1.618
Billijke marge	**105.580**	**106.293**	**107.213**
Buiten ODV	104.780	105.481	106.384
ODV	800	811	830
Aandeel van de regulatoire saldi voorgaande jaren	**6.410**	**6.410**	**-660**
TOTAAL	**583.216**	**587.619**	**582.294**

Toegelaten inkomen GAS goedgekeurd door de CWaPE voor de periode 2019-2023 – k€

OMSCHRIJVING	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Controleerbare netto lasten	**114.926**	**115.870**	**116.829**
Controleerbare netto lasten buiten ODV	**89.984**	**90.735**	**91.497**
Netto lasten buiten netto lasten ivm de activa	44.451	44.484	44.518
Netto lasten ivm de activa	45.533	46.251	46.979
Controleerbare lasten ODV	**24.941**	**25.135**	**25.332**
Vaste netto lasten met uitsluiting van afschrijvingslasten	13.732	13.742	13.753
Variabele netto lasten met uitsluiting van afschrijvingslasten	907,24	928,62	950,43
Afschrijvingslasten	10.302	10.464	10.629
Niet-controleerbare lasten en opbrengsten	**31.722**	**31.954**	**31.843**
Buiten ODV	**30.085**	**30.288**	**30.147**
Lasten afkomstig van facturen uitgereikt door de vennoot-schap FeReSO in het kader van de verzoeningsprocedure	0	0	0
Wegenisretributie	17.621	17.621	17.621
Fiscale last voortvloeiend uit de toepassing van de vennootschapsbelasting	11.137	11.468	11.644
Andere belastingen, taksen, heffingen, extra belastingen, onroerende en roerende voorheffingen	43	43	44
Responsabiliseringsbijdrage RSZPPO	0	0	0
Niet-gekapitaliseerde pensioenlasten	1.285	1.156	839
ODV	**1.637**	**1.666**	**1.696**
Lasten afkomstig van aankoopfacturen voor gas uitgereikt door een commerciële leverancier voor de bevoorrading van het eigen cliënteel van de DNB	4.781	4.859	4.939
Distributielasten gedragen door de DNB voor de bevoorrading van het eigen cliënteel	6.046	6.149	6.255
Opbrengsten afkomstig van de facturatie voor de levering van gas aan het eigen cliënteel van de distributienetbeheerder alsook het bedrag van de door de CREG gestorte compensatie	-9.190	-9.342	-9.497
Vergoedingen gestort aan de gasleveranciers en voortvloeiend uit de vertraging bij het plaatsen van de budgetmeters	0	0	0
Lasten en opbrengsten ivm de aankoop van SER-gas	0	0	0
Lasten afkomstig van facturen uitgereikt door de vennoot-schap FeReSO in het kader van de verzoeningsprocedure	0	0	0
Netto lasten in verband met specifieke projecten	**8.795**	**11.260**	**10.860**
Vaste netto lasten	6.167	5.824	5.445
Variabele netto lasten	2.366	5.109	4.985
Niet-controleerbare netto-lasten	261	327	430
Billijke marge	**53.433**	**54.575**	**55.722**
Buiten ODV	45.872	46.793	47.718
ODV	7.561	7.782	8.004
Aandeel van de regulatoire saldi voorgaande jaren	**-433**	**-433**	**-493**
TOTAAL	**208.442**	**213.227**	**214.761**

ORES baat elektriciteits- en gasnetten uit met een gereguleerde waarde van bijna 4 miljard euro, maar ook IT-toepassingen, -ontwikkelingen en -systemen ter waarde van ongeveer 55 miljoen euro[7]. Het daadkrachtig beleid van ORES vertaalt zich in een groei van meer dan 5% van de RAB (regulated asset base) over de periode 2020-23

Dankzij deze toegelaten inkomsten kan ORES beschikken over de nodige middelen voor het opstellen en het uitvoeren van een ambitieus investeringsplan, in toepassing van zijn visie en strategische doelstellingen.

De drie belangrijkste luiken van het investeringsplan betreffen:

- Het elektriciteitsnet
- Het gasnet
- De transformatie van het bedrijf

Het investeringsprogramma voor elektriciteit voorziet in 170 miljoen euro per jaar om te blijven voorzien in de behoeften die nodig zijn om de duurzaamheid en de optimale uitbating van het net te waarborgen. De belangrijkste punten van dit programma zijn de vervanging en uitbreiding van de elektriciteitsnetten voor zowel laag- als middenspanning, op afstand bestuurbare cabines en klantuitbreidingen:

- ORES verwacht meer dan 7500 nieuwe aansluitingen, 160 km nieuw laagspanningsnet en een uitbreiding met 100 km van het middenspanningsnet.
- Jaarlijks zouden er 400 midden- of laagspanningscabines vervangen of gerenoveerd moeten worden
- Het ingraven van de bovengrondse leidingen zal voortgezet worden met een snelheid van 165 km per jaar, evenals de vervanging van het verouderd koperen bovengronds net.

Naast deze werken past ORES zijn netstructuur aan om de energiestromen beter te meten en over de mogelijkheid te beschikken om het net vanop afstand te herconfigureren (doelstelling van 300 cabines per jaar) en zijn telecomnetten te versterken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van glasvezel (125 km glasvezelkoker).

Het investeringsprogramma voor gas besteedt ook 85 miljoen euro per jaar aan middelen om de goede uitbating van het net te waarborgen en tegelijkertijd het gebruik van aardgas te bevorderen, waarbij de omschakeling van de netten en aansluitingen van arm naar rijk gas verzekerd wordt.

De investeringsprogramma's voor elektriciteit en gas voorzien ook de nodige middelen voor de uitrol van slimme meettechnologieën.

Als onderdeel van het transformatieplan (nader beschreven in het vorige hoofdstuk) **zal ORES gemiddeld 70 miljoen euro per jaar besteden aan projectmanagement en een herziening van zijn bedrijfsarchitectuur.**

7. *In de loop van het boekjaar 2020 werd er een impairment test uitgevoerd waardoor de waarde van de IT-toepassingen, -ontwikkelingen en -systemen naar beneden werd bijgesteld.*

7. ORES IN ENKELE CIJFERS in 2020

Elektriciteit

1.379.894
aangesloten klanten

51.765 km
aan distributienetten

1.470.662
leveringspunten

11.808.894 MWh
verdeeld op de netten

31.223
klanten bevoorraad door ORES

46.494
actieve budgetmeters

Aardgas

512.201
aangesloten klanten

10.033 km
aan aardgasnetten

561.006
leveringspunten

13.296.000 MWh
verdeeld op de netten

14.422
beschermde aardgasklanten

19.982
actieve budgetmeters

Gemeentelijke openbare verlichting

460.524
verlichtingstoestellen

39.043 kW
aan geïnstalleerd vermogen

35.114 herstellingen

Personeel

2.293
actieve voltijdsequivalenten

106,4 days telewerkdagen
(per jaar en per medewerker die de mogelijkheid heeft om thuis te werken)

14,85 hours opleidingsuren
(gemiddelde per medewerker)

Geconsolideerde financiële balans

233,5 millions €
totaal van de investeringen (netto)

1.218 millions €
geconsolideerde omzet

CONTACT

www.ores.be

Klantendienst : 078/15.78.01

Storingsdienst : 078/78.78.00

Noodnummers gasgeur : 0800/87.087

ORES Assets
Intercommunale coöperatieve vereniging
Avenue Jean Mermoz, 14
6041 Gosselies
BTW BE 0543.696.579
RPR Charleroi

Verantwoordelijke uitgever: Annabel Vanbever – Avenue Jean Mermoz, 14 6041 Gosselies / december 2021